

A Fővárosi Ítéltábla a Jenei és Társa Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző neve) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Kerekes Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe, ügyintéző neve) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2015. december 9. napján kelt 34.G.40.050/2014/47. számú ítélete ellen a felperes részéről 48. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

#### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 515.000 (ötszáztizenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### I n d o k o l á s

Az alperes mint megrendelő és a **M. Kft.** (korábbi nevén: **R. Kft.**) mint vállalkozó 2009. október 13-án átalányáras vállalkozási szerződést kötöttek a megrendelő ...dombi telepén (... .. hrsz.) 2009. október 19. napjától 2010. március 1. napjáig megvalósítandó kivitelezési, felújítási munkálatokra, mindösszesen 293.000.000 forint vállalkozói díj ellenében. A szerződés mellékletét képezte az árajánlat és tételes költségvetés (I.), a pénzügyi ütemezés (II.), a műszaki ütemterv (III.).

A **M. Kft.** megrendelésére a felperes a 2009. október 15. napján kötött alvállalkozási szerződésben két gabonátároló csarnok acélszerkezeti munkáinak elvégzését vállalta 53.000.000 forint vállalkozói díj ellenében, és szóban szerződést kötöttek az I. és II. számú sertésistálló tetőpanelezésének komplettírozására, a felső gerinclemez és az oromszegő, a tömítőprofil elkészítésére, valamint csatorna szerelésére összesen 8.457.000 forint vállalkozói díj megjelölésével.

Az alperes a kivitelezés tényleges befejezése előtt 2010. március 1. napján kelt levelében a Ptk. 395. § (1) bekezdése alapján általános elállási jogát gyakorolva a **M. Kft.**-vel kötött vállalkozási szerződéstől elállt. Az alperes a **M. Kft.** által elvégzett munkák készültségi fokának megállapítására **K. T.** építési szakértőt bízta meg, aki a helyszíni felmérést 2010. március 12-13. napján végezte el. Az alperes **K. T.** szakértői véleménye alapján közölte a **M. Kft.**-vel, hogy korábban a teljesítésgazolásokat tévesen írta alá, a **M. Kft.** hiányos és hibás teljesítésére hivatkozással a vállalkozói díj leszállítása és visszatartása indokolt.

A **M. Kft.** 2010. június 24-én kelt levelében további 107.874.814 forint megfizetését kérte az alperestől vállalkozói díj címén.

A **M. Kft.** mint engedményező és a felperes mint engedményes 2010. augusztus 9-én engedményezési szerződést kötöttek, amelynek 6. pontjában foglaltak szerint a **M. Kft.** a felperes részére az alperessel szemben a 2009. október 13-án megkötött vállalkozási szerződés alapján fennálló vállalkozói díj követeléséből 46.566.850 forint összeget engedményezett.

A felperes az engedményezett követelés alapján a ...i Városi Bíróság előtt előzetes bizonyítás keretében szakértői vélemény beszerzését kezdeményezte. A ...i Városi Bíróság **J. F.** igazságügyi szakértő kirendelésével fogatosította az előzetes bizonyítást.

A felperes keresetében az alperes 46.566.850 forint vállalkozói díj és annak 2010. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő összegű késedelmi kamat megfizetésére kötelezését kérte.

A keresete ténybeli alapjául arra hivatkozott, hogy a **M. Kft.**-vel 2010. augusztus 9-én kötött engedményezési szerződés alapján szerezte meg a keresettel érvényesített követelést, amelynek tárgya a 2009. október 13-án az alperes és a **M. Kft.** között létrejött vállalkozási szerződés alapján az engedményezőt megillető vállalkozói díj.

Elismerte, hogy az alperes a 2009. október 13-án a **M. Kft.**-vel kötött vállalkozási szerződés alapján az engedményezőnek 113.968.310 forintot megfizetett, de állította, hogy az alperes további számlák alapján teljesített fizetései nem ennek a vállalkozási szerződésnek a műszaki tartalmára vonatkoztak.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Védekezésében arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződést megalapozó vállalkozási szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján jóerkölcsbe ütközés miatt semmis. Az engedményező 2009. október 13-án a vele megkötött vállalkozási szerződésben olyan kötelezettséget vállalt, amelyet teljesíteni nem tudott, arra nem volt lehetősége, és nem is volt várható a körülményeiben olyan változás, amely a szerződéses kötelezettség teljesítését - akár csak részben is - lehetővé tette volna.

Előadta, hogy amennyiben a vállalkozási szerződés érvényes, annak alapján az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában az engedményezőnek maximum 21.989.763 forint vállalkozói díj követelése állhatott fenn, így az engedményezési szerződésben a további 24.577.087 forint követelés átruházása lehetetlen szolgáltatásra irányul, ezért az engedményezési szerződés részben érvénytelen.

Hivatkozott arra is, hogy az engedményező **M. Kft.** teljesítésének ellenértéke a vállalkozási szerződés hibás teljesítése, és az abban kikötött munkák elvégzésének hiánya okán mindösszesen 137.511.311 forint. A szerződés műszaki tartalma és a szerződésben kikötött vállalkozói díj alapján az engedményező által teljesített szolgáltatás ellenértéke 165.296.309 forint, azonban annak hibás teljesítése miatt 19.707.135 forint árleszállítás indokolt. A tervek szolgáltatásának hiányában levonásra kerül 1.904.880 forint tervezési díj és a takarmány-keverő gép 6.731.250 forint értékben, amelynek leszállítása elmaradt.

Kifejtette, hogy összesen 193.562.029 forint vállalkozói díjat fizetett meg az engedményező **M. Kft.** részére, amely tény igazolják a **M. Kft.** részéről kibocsátott számlák (az azt megalapozó, alperes részéről kiadott teljesítési igazolások) és a számlák megfizetését igazoló becsatolt bizonylatok.

A fennmaradó felperesi követeléssel szemben másodlagosan beszámítási kifogást terjesztett elő, amelynek alapjául az engedményezővel szemben fennálló, a **B. Kft.** 18.911.022 forint, valamint a **S. Kft.** 3.700.000 forint összegű, engedményezés útján megszerzett követelésének és a 193.562.029 forintból az el nem végzett munkák ellenére teljesített kifizetések beszámítására hivatkozott.

Előadta, hogy nem állt jogviszonyban a felperessel, az építőanyagokat a felperes a **M. Kft.**-vel kötött alvállalkozási szerződés alapján szállította le. A felperes és a **M. Kft.** között létrejött alvállalkozási szerződésben kikötött vállalkozói díj magában foglalta az anyag- és munkadíj költséget, ezért a felperesnek nincs joga arra, hogy az engedményezett követelésen felül további igényt érvényesítsen.

A Székesfehérvári Törvényszék a 2015. december 9-én kelt 34.G.40.050/2014/47. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen az alperesnek 1.610.000 forint + 434.700 forint áfa, összesen 2.044.700 forint perköltséget.

Az ítélete indokolásában ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 389. §-ában és a 329. § (1) bekezdésében foglaltakat, és elsődlegesen a perbeli vállalkozási és engedményezési szerződés érvénytelenségére vonatkozó alperesi kifogásokat vizsgálta a 2/2010. PK vélemény alapján. Arra a következtetésre jutott, hogy a vállalkozási szerződés nem érvénytelen, mert annak megkötésekor nem volt nyilvánvaló, hogy a **M. Kft.** nem lesz képes a szerződésben vállalt kötelezettségeit teljesíteni, annak pedig nincs akadálya, hogy egy vállalkozó a teljesítéshez alvállalkozókat vegyen igénybe. Ezt követően megállapította, hogy az alperesnek nem fűződik anyagi jogi érdeke ahhoz, hogy a bíróság megállapítsa a felperes és a **M. Kft.** közötti engedményezési szerződés semmisségét, ezért az alperes az érvénytelenség megállapítására jogi érdekekkel nem rendelkezik. Az alperesnek ugyanis fizetési kötelezettsége nem az engedményezési szerződés alapján keletkezik, annak alapján kizárólag annyi változás következik be, hogy a fizetési kötelezettsége nem az engedményező, hanem az engedményes felé áll fenn. Mindezekre figyelemmel megállapította, hogy a felperes keresetösségi joggal rendelkezik a részére engedményezett vállalkozói díj követelés tekintetében.

Az elsőfokú bíróság a perben igazságügyi építési szakértőt rendelt ki a **M. Kft.** által a 2009. október 13-án az alperessel kötött vállalkozási szerződés alapján teljesített szolgáltatás értékének és az alperes által a **M. Kft.** részére ennek ellenszolgáltatása címén teljesített vállalkozói díj összegének megállapítása érdekében. A kirendelt **E. Kft.** igazságügyi szakértő cég kiegészített szakvéleményét, mint aggálytalant, ítélete alapjául vette, amely szerint a **M. Kft.** az alperesnek a vállalkozási szerződés alapján 162.531.744 forint értékű munkát végzett, figyelemmel a hibás teljesítésre is. A szakértői vélemény szerint kiviteli tervek készültek, így az alperesnek a tervezés elmaradására alapított alperesi védekezést az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak.

Rögzítette, hogy az alperes által csatolt és hivatkozott számlák közül a felperes azt vitatta, hogy az 1-7., a 18-49., az 50-54. sorszám alatti és az 56-57. sorszám alatti számlák kifizetése a perbeli vállalkozási szerződés alapján történt. Az 1-7. sorszám alatt csatolt számlák esetében arra hivatkozott, hogy az a keverő kivitelezési munkáira, valamint a takarmánykeverő gép beszerzésének előlegeként került kifizetésre. A 18-49. sorszám alatti számlák esetében állította, hogy a szárító kivitelezési munkái jogcímén kerültek kibocsátásra, amely nem került elvégzésre. A további számlákban trágyakezelés, műanyag trágyacső, földmedence bélés, telepi térfigyelő, valamint tűz- és vagyonvédelem van megjelölve, azonban ilyen műszaki tartalom a vállalkozási szerződésben nem szerepel.

Az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte annak bizonyítására, hogy a becsatolt számlák a 2009. október 13-án a **M. Kft.** és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés alapján kerültek a **M. Kft.** részéről kibocsátásra és az alperes részéről kifizetésre. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy az alperes a **M. Kft.**-vel írásban további vállalkozási szerződést nem kötött, azonban a **M. Kft.** végzett további munkákat az alperesnek, az alperes pedig ezért teljesített kifizetéseket a részére. **Sz. F.**, a **M. Kft.** ügyvezetőjének tanúvallomására és a perben kirendelt szakértő véleményére figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy a felek között szóbeli megállapodás alapján történt teljesítés mind a **M. Kft.**, mind az alperes részéről annak reményében,

hogy a későbbiekben írásbeli vállalkozási szerződés jön létre közöttük. A szakértői vélemény alapján megállapította, hogy nem tartozott a 2009. október 13-án a **M. Kft.** és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés műszaki tartalmához az 1. és 6. sorszámú számla alapját képező munka 335.158 forint és 18.710.000 forint értékben, a 27. sorszámú számla szerinti munka 116. 220 forint értékben, a 31. sorszámú számla szerinti munka 92.272 forint értékben, továbbá a 38-49. sorszámú számlák összesen 12.848.329 forint értékben, valamint az 50-54. sorszámú számlák 16.312.000 forint értékben és az 56-57. sorszámú számlák 1.235.160 forint értékben, ezért az alperes a mindösszesen 50.619.339 forint kivonásával bizonyítottan 142.942.690 forintot fizetett meg a 2009. október 13-án a **M. Kft.** és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés alapján a **M. Kft.**-nek.

A felek egyező előadása alapján megalapozottnak találta az alperes a **B. Kft.**-től és a **S. Kft.**-től engedményezés útján szerzett 22.611.022 forint követelésének beszámítását.

Az alperes által elszámolható összes teljesítés 165.553.712 forint összegét szembeállítva a szakértői véleményben rögzített elvégzett munka értékével, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes (helyesen: az alperes) teljesítette a vállalkozási szerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségét.

Mindezek alapján a felperes keresetét elutasította, az alperes további beszámítási igényeinek vizsgálatát - mint szükségtelent - mellőzte.

A pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a perköltség megfizetésére, melynek körében az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdése alapján állapította meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetváltoztatását - amelyben a keresetét felemelte és az alperest az építési helyszínen hagyott építési anyagok ellenértékeként 1.724.465. forint, valamint annak 2010. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését is kérte - elutasította, mivel az a Pp. 146/A. § (1) bekezdése szerint - figyelemmel a (4) bekezdésben foglaltakra - elkészt. A jegyzőkönyv, amely rögzítette, hogy milyen anyagok maradtak az alperesnél, már a keresetlevél benyújtásakor a felperes rendelkezésére állt, így az alperes érdemi ellenkérelme előadását követő 30 napon belül változtathatta volna meg a keresetét.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperes 27.676.877 forint, valamint ezen összeg 2010. március 1. napjától a kifizetésig járó a mindenkorin jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő összegű késedelmi kamata, továbbá a perrel felmerült költségek megfizetésére kötelezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az 1-7., a 18-26., a 28-30., a 32-37. sorszámú számlák 28.974.380 forint értékre a keverővel és a szárítóval kapcsolatos munkanemeket tartalmazzák, ezért azok megfizetése az alperes részéről a 2009. október 13-án a **M. Kft.** és az alperes között létrejött vállalkozási szerződésből eredő díjkövetelést nem csökkenthetik.

Előadta, hogy írásban nem került sor a 2009. október 13-án a **M. Kft.** és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés módosításával a szárítóval kapcsolatos munkák kihagyására, de a fellebbezéssel érintett 18-26., a 28-30., a 32-37. sorszámú számlákkal érintett munkák elmaradtak.

Hangsúlyozta, hogy ezzel kapcsolatosan a felek egyezően nyilatkoztak a peres eljárás során.

Az 1-7. sorszámú számlákkal érintett, a keverővel kapcsolatos tételek nem tartoztak a 2009. október 13-án a **M. Kft.** és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés - és így a jelen per - tárgyához.

Kifogásolta, hogy a szakértő azokat a számlákat vette figyelembe, amelyeket összefüggésbe lehetett hozni az elvégzett munkával, annak ellenére, hogy a számlák jól beazonosítható módon tartalmazzák azt, hogy milyen munka vonatkozásában kerültek a teljesítésigazolásokkal együtt kiállításra. A számlák közül néhány vonatkozásában arra a megállapításra jutott, hogy azok nem

képezik a vállalkozási szerződés tárgyát, míg ugyanúgy a száritóhoz, a keverőhöz kapcsolódó többi számla vonatkozásában arra a megállapításra jutott, hogy azok a szerződéssel összefüggő kifizetéseket tartalmazznak. Sérelmezte, hogy a szakértői véleményben foglaltak ellentétesek az alperes által csatolt okiratok, számlák, teljesítésigazolások tartalmával. Álláspontja szerint az alperes által befogadott és kifizetett számlák tényleges tartalmát - amelyek az alperes által igénybe vett pályázat kapcsán a támogató hatósághoz is benyújtásra kerültek a támogatás lehívása érdekében - nem lehet a szakértő által előadottak szerint felülrírni, azaz a számla tartalmával ellentétes megállapításra jutni. Az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában semmilyen okszerű indokát nem adta annak, hogy miért az igazságügyi szakértő megállapításait fogadja el ítélezése alapjául, az alperes által csatolt okiratok konkrét, egyértelmű tartalma ellenében. E körben az indoklási kötelezettségének sem tett eleget.

Kifejtette, hogy az alperes által állított 193.562.029 forint összegű kifizetésből a szakértői véleményben foglaltakon túl 28.974.380 forint, azaz mindösszesen 79.593.719 forint összegű vállalkozói díj a már hivatkozott számlák összegeként levonandó, így az alperes által a vállalkozási szerződés teljesítésére összesen 113.968.310 forint számolható el. A **M. Kft.** által elvégzett 162.531.744 forint értékű munkából levonva az alperes által eszközölt teljesítést, 48.563.434 forint összegű elvégzett munka maradt ellenszolgáltatás nélkül, amelynek megfelelő követelésbe az alperes jogosult beszámítani az alperes által engedményezés útján megszerzett 22.611.022 forint összegű követelést, így az alperes által a felperes részére fizetendő vállalkozói díj 25.952.412 forint. Ezen felül az alperes köteles megfizetni a felperesnek az építési helyszínen hagyott anyagok 1.724.465 forint ellenértékét. Álláspontja szerint a keresetváltoztatás tárgyalásának elutasítására a Pp. 146/A. § (1) bekezdésében és a Pp. 146. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel jogsértően került sor.

Az alperes - a felperes fellebbezésére figyelemmel - csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú ítélet indokolásának részbeni megváltoztatását kérte.

A felperes fellebbezésével szemben előterjesztett ellenkérelme az elsőfokú ítélet rendelkező részének helybenhagyására irányult.

Kérte annak megállapítását, hogy a 27., 31., 38-49., 50., 52., 53., 54. sorszámú számlák a vállalkozási szerződéshez kapcsolódtak. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása ebben a körben iratellenes.

Álláspontja szerint a perben kirendelt szakértő a vállalkozási szerződés tárgyát tévesen határozta meg. A hiba abból adódott, hogy a szakértő a vállalkozási szerződés 1. számú mellékletét képező munkanemekre lebontott tételekből csak a 2 magtárt és az 5 sertésólat vette figyelembe, és a fennmaradó munkanemeket, létesítményeket, összesen 8 tételt (száritó és alegységei: száritó, tisztító, tranzittároló, garat, garatelőtét, út, tér beton, mérleg, mérlegház, valamint: elektromos munkák, lagúna rendszer csővezetéke, kismedence) figyelmen kívül hagyta, mintha az nem tartozna a vállalkozási szerződésbe.

Kérte továbbá az indokolás megváltoztatását azzal, hogy a kivitelezési tervek elkészítését az eljárás során a felperes nem bizonyította, így azok költségét a vállalkozó teljesítéséhez nem lehetséges felszámolni. Véleménye szerint a szakértő az építési naplóba történő bejegyzéseket félreértelmezte, és annak alapján jutott arra a téves megállapításra, hogy kiviteli terveknek lenniük kellett.

Más munkát a vállalkozó nem végzett, ennek ellenére a bíróság az ítélet indoklásában kizárólag **Sz. F.** minden konkrétumot nélkülöző tanúvallomása alapján eltérő álláspontra jutott. A tanú állította egyedül, hogy volt másik szerződés, de a teljesített munkát, annak értékét, részleteit nem tudta megjelölni. **G. J.** tanú, aki a vállalkozó felelős műszaki vezetője volt, más szerződésről, jogviszonyról nem tudott. **T. K.** műszaki ellenőr szintén elmondta, hogy nem volt másik szerződés. Az elsőfokú bíróság **Sz. F.** tanúvallomását helytelenül értékelte, és nem vetette össze a rendelkezésre álló többi, ennek ellenkezőjét igazoló bizonyítékokkal. Véleménye szerint az elsőfokú

bíróság döntése a bizonyítási teherről nem volt helytálló. A felperes hivatkozott arra, hogy volt másik szerződés, így neki kellett volna ezt a hivatkozott tény bizonyítania azzal, hogy azt milyen értékben, ki valósította meg, és abban a körben milyen fizetés történt. Nemleges tény bizonyítása a peres féltől nem várható el, ezen korlátok ellenére az alperes bizonyította, hogy nem volt másik szerződés, a tanúk nem tudtak másik szerződésről.

A fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy a 2009. október 13-án megkötött vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó 293.000.000 forint vállalkozói díj ellenében vállalt építési munkát a szerződés 1. számú mellékletében részletezett munkák kapcsán. A vállalkozó a teljes munka elvégzését 2010. március 1-ig teljesíteni vállalta első osztályú minőségben, rendeltetésszerű használatra alkalmas módon. A vállalkozó a munkát megkezdte, a munka megkezdését követő rövid időn belül nyilvánvalóvá vált, hogy a kivitelezéséhez szükséges anyagi forrással nem rendelkezik, előre fizetést kért az alperestől. A számláit 2009 novemberétől állította ki, azok kiállítása nem igazodott a tényleges teljesítéséhez, azonban a számlákat az alperes rendben megfizette, bízva a vállalkozó szerződés szerinti teljesítésében.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a felperes a fellebbezésében önmagával is ellentmondásba került. Állította, hogy a száritó a szerződés része volt, majd azt állította, hogy annak számlái nem tartoznak a szerződéshez. Ezzel szemben ténykérdés, a száritó a vállalkozási szerződés műszaki tartalmához tartozott, a száritóegység részei a vállalkozási szerződésben részletezve vannak, ezért a felperes tévesen hivatkozik arra, hogy az általa megjelölt számlák levonandók az alperes pénzügyi teljesítéséből.

Kifejtette, hogy a száritóval kapcsolatos munka nem a felperes fellebbezésben hivatkozott 9.541.600 forintos tétel volt, hanem öt tételből állt és kb. 34.000.000 forint körüli összeget jelentett, ennek a részletes kimutatása a szerződés mellékletében szerepel. A **M. Kft.** nem kezdte meg ezeket a munkálatokat, de a számlákat kiállította, és azokat az alperes pedig kifizette.

A 45.000.000 forint értékű szerződésben rögzített, de el nem végzett munka következményeivel a szakértő nem foglalkozott, így módszere helytelen volt, elmulasztotta megvizsgálni a pénzügyileg teljesített, a vállalkozó által azonban nem teljesített munka ellenértékét.

A vállalkozó szóbeli megállapodás szerint két további tétel létesítését vállalta, a trágyatárolót és a keverőt, ami azonban nem valósult meg, ezen túlmenően a térfigyelő rendszer került szóba a felek között, amit a vállalkozó meg is valósított 1.235.160 forint értékben. Ezen tételeket a szerződés nem tartalmazza, de a térfigyelő rendszer kivételével az alperes a kiállított számlákat megfizette, és ez az alperes által előterjesztett beszámítási kifogás alapját képezi.

Hangsúlyozta, hogy az alperes beszámítási kifogásának alapját képezi minden olyan számla ellenérték, amely a bíróság álláspontja szerint elmaradt munka, vagy nem a vállalkozási szerződéshez kapcsolódik, hiszen a vállalkozó oldalán teljesítés nem történt, viszont az alperes a számlát megfizette, ez alól egyetlen kivétel a térfigyelő rendszer az 56-57. sorszámú számla szerint.

Kiemelte, hogy a pénzügyi teljesítés kérdése nem szakkérdés, a perben nem volt vitatott, hogy az alperes pénzügyileg teljesített mintegy 216.000.000 forintot, a vállalkozó pedig 162.000.000 forint értékben végzett munkát. A kiállított számlák alapján megfizetett mindösszesen 193.572.029 forintot, majd a későbbiekben teljesített továbbá az engedményezési szerződés alapján a **B. Kft.** felé 18.911.022 forintot, illetve a **S. Kft.** felé 3.700.000 forint értékben, így az alperes teljes pénzügyi teljesítése 216.173.051 forint volt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a perbeli jogvita rendezése során kirendelt szakértők mindegyike a felperes jogelődje részéről 140.000.000 - 170.000.000 forint körüli teljesítést állapított meg, ezzel szemben az alperes 216.000.000 forint körüli összeget fizetett meg az elvégzett munkálatokra.

Fellebbezés hiányában a per főtárgya tekintetében a keresetet 20.614.438 forint vállalkozói díj és kamatai tekintetében elutasító ítéleti rendelkezés a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében első fokon jogerőre emelkedett. A Fővárosi Ítéltábla kizárólag az ítélet fellebbezéssel érintett, a 25.952.412

forint vállalkozói díj és kamatait elutasító, valamint az építési helyszínen hagyott anyagok ellenértékeként követelt 1.724.465 forint és kamatai megfizetése iránt előterjesztett keresetváltoztatást elutasító rendelkezéseit bírálta felül.

A csatlakozó fellebbezés járulékos jellegű jogintézmény, emiatt léte a fellebbezéstől függ, tehát kizárólag akkor terjeszthető elő, ha fellebbezést nyújtottak be, valamint csak addig és annyiban állhat meg, ameddig és amennyiben a fellebbezés hatálya is fennáll. (Pp. 244. § (1) bekezdés). Ebből következik, hogy csatlakozó fellebbezést kizárólag a fellebbezéssel érintett körben lehet előterjeszteni. Ennek következtében az alperes csatlakozó fellebbezése hatálytalan.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság az eljárás szabályait nem sértette meg, a kereset elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, így szükségtelen az elsőfokú ítéletnek a fellebbezési kérelem korlátaira tekintet nélküli hatályon kívül helyezése. Az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben tisztázta és a felperesek keresetét helytálló jogi következtetéssel utasította el, ítéletét megfelelően indokolta.

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletének indokait kizárólag a fellebbezésben foglaltakra tekintettel egészíti ki az alábbiakkal:

A felperes a keresetét a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján kívánta megváltoztatni annak ellenére, hogy a jelen perben erre csak az alperes érdemi ellenkérelme előadását követő 30 napon belül lett volna törvényes lehetősége - alperesi beleegyezés hiányában - a Pp. 146/A. § (1) bekezdése szerint.

Az elsőfokú bíróság a keresetváltoztatást a fenti jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően utasította el a végzésével, annak indoklását az ítéletben helyesen adta meg.

A Pp. 146/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kötelező jogi képvislet esetében az általános szabályoktól (146. §) eltérően a felperes a keresetét - a (2)-(4) bekezdésben foglalt kivétellel - az alperes érdemi ellenkérelme előadását követő 30 napon belül változtathatja meg. A (6) bekezdés alapján a bíróság végzéssel elutasítja a keresetváltoztatást, ha a felperes azt az (1)-(5) bekezdésben foglalt szabályok megsértésével terjesztette elő; e végzés ellen nincs helye külön fellebbezésnek.

Figyelemmel arra, hogy a felperes fellebbezésében hivatkozott, az építési helyszínen hagyott anyagok ellenértékeként követelt 1.724.465 forint és kamatai megfizetése előterjesztett keresetváltoztatásra az alperesek érdemi ellenkérelmének előadását követő 30 nap elteltét követően került sor annak ellenére, hogy a jegyzőkönyv, amely rögzítette, hogy milyen anyagok maradtak az alperesnél, már a keresetlevél benyújtásakor a felperes rendelkezésére állt, az alperesek beleegyezésének hiányában azt a felperes az (1) és (3) bekezdésben foglalt szabályok megsértésével terjesztette elő.

A Ptk. 328. § (1), (3) és (4) bekezdése értelmében a jogosult a követelését szerződéssel másra átruházhatja (engedményezés), míg a kötelezett az engedményezésről szóló értesítést követően kerül abba a helyzetbe, hogy az engedményesnek mint új jogosultnak teljesítsen. Az engedményezéssel a követelés mint vagyoni értékű jog az új jogosultra száll át. Az engedményezés tárgya az engedményezőt megillető, meghatározott jogviszonyból fakadó, a kötelezett által egyértelműen beazonosítható olyan követelés, amelynek közlésével a kötelezettnek nem lehet kétsége az

engedményező által érvényesített jogról, annak ténybeli alapjáról és arról sem, hogy mely személynek köteles a követelést teljesíteni.

A per során a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy a **M. Kft.** (korábbi nevén: **R. Kft.**) mint vállalkozó és az alperes között 2009. október 13-án kötött átalányáras vállalkozási szerződés **M. Kft.** vállalkozó részéről történő teljesítése alapján támasztott vállalkozói díj követelése fennáll. A felperesre hárult mindezek alapján annak a bizonyítása, hogy a keresete ténybeli alapjául hivatkozott munkák a szerződés tárgyához tartoztak, és azokat a **M. Kft.** vállalkozó - legalább részben - elvégezte.

A felperes megalapozottan hivatkozott arra a fellebbezésében, hogy a **M. Kft.** (korábbi nevén: **R. Kft.**) mint vállalkozó és az alperes között 2009. október 13-án kötött átalányáras vállalkozási szerződés tárgyának a megállapítása nem szakkérdés, azt a lefolytatott bizonyítás alapján a bíróságnak kellett megállapítania.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdésére figyelemmel a felek egybehangzó nyilatkozata és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a keverővel kapcsolatos munkák nem képezték a **M. Kft.** (korábbi nevén: **R. Kft.**) mint vállalkozó és az alperes között 2009. október 13-án kötött átalányáras vállalkozási szerződés szerződés tárgyát, azonban megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy a vállalkozási szerződés módosításával a felek a száritóval kapcsolatos munkák kihagyásáról állapodtak meg.

A felek egyező nyilatkozatára és a szakértő véleményére figyelemmel az is való tényként volt megállapítható, hogy a **M. Kft.** sem a száritóval kapcsolatos szerződésben kikötött munkákat, sem a kiszámlázott keverővel kapcsolatos munkákat nem kezdte meg. A felperes keresete ténybeli alapjául nem is hivatkozott ezen munkák elvégzésére.

A felek jogi álláspontja kizárólag abban tért el, hogy a keverővel és száritóval kapcsolatos munkanemekre mindezek ellenére a **M. Kft.** részéről kibocsátott számlák nem vitatott alperesi megfizetése a felperes perbeli követelését csökkenti-e. Az alperes által a perben okiratokkal is igazolt kifizetések tényét az engedményező **M. Kft.** részére a felperes sem vitatta, kizárólag arra hivatkozott, hogy az az általa megszerzett követelést nem csökkentheti.

Az alperes ellenkérelmében a számlák és a fizetési bizonylatok csatolásával nemcsak a szerződés alapján a vállalkozót megillető díj megfizetésére hivatkozott, hanem beszámítási kifogást is előterjesztett a **M. Kft.** engedményezővel szemben jogalap nélkül kifizetett összegek visszakövetelésére fennálló joga alapján.

A Ptk. 329. § (3) bekezdése szerint a kötelezett az engedményessel szemben érvényesítheti azokat a kifogásokat és beszámíthatja azokat az ellenköveteléseket is, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek.

A fentiekre figyelemmel a felperes által sem vitatott és okirati bizonyítékokkal igazolt jogalap nélküli kifizetések a felperes engedményezés útján szerzett követelését csökkentik, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a felperes keresetét.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezés korlátai között felülbírálván - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - az indokolás részbeni megváltoztatásával - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a felperest az alperesnél a jogi képviselő munkadíjában felmerült másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek mértékét - figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított munkadíj összegére - a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg.

Budapest, 2016. június 1.

Dr. Koday Zsuzsanna s.k.  
a tanács elnöke

. Pusztai Anita s.k.  
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsanna s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő